

Oversigt over høringssvar med forvaltningens bemærkninger

(Høringssvarene er ikke præsenteret i kronologisk i orden, idet høringssvar fra aktører omkring Blågård Skole er samlet sidst i bilaget).

	Afgiver af høringssvar	Opsummering af høringssvar	Forvaltningens bemærkninger
1	Skolebestyrelsen, Harrestrup Å Skole og Fritid	<p>Skolebestyrelsen er enige i, at der skal ske en omlægning af læse-, skrive- og ordblindeindsatsen.</p> <p>Skolebestyrelsen peger på, at der skal sikres kompetencer på de enkelte skoler, samt at det er vigtigt, at børn kan gå i skole sammen med deres kammerater og få støtte til deres udvikling her.</p>	Forvaltningen er opmærksom på, at der er behov for kompetenceopbygning, og forslaget indebærer, at der afsættes midler til kompetenceopbygning i og omkring skolerne.
3	Skolelederne Københavns Kommune, SKK	<p>SKK støtter en omlægning af læseklasserne. Der peges dog på, at en udfasning af læseklasserne over fem år rummer en risiko ift. fortsat at kunne bevare et godt tilbud på skolerne. Der peges samtidig på den begrænsede økonomi til kapacitetsopbygning. SKK ønsker på den baggrund tryk om,</p> <ul style="list-style-type: none">- at ledelserne på Blågård og Harrestrup Å Skoler får støtte fra centralt hold til at sikre et fortsat godt tilbud til eleverne og et passende muligt budget til opgaven.- at der foreligger en tydelig plan for kapacitetsopbygningen i områderne og på skolerne, herunder sammenhæng mellem opgaver og økonomi.- At der er en tydelighed i, hvorledes kapacitetsopbygningen på skolerne forventes understøttet.	<p>Der er ikke afsat nye midler til indsatsen. Forslaget til omlægning bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Forvaltningen vil med inddragelse af relevante aktører udarbejde en implementeringsplan, hvor forslagens delelementer vil blive udfoldet, herunder udfasningen af læseklasserne.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på, at udfasningen over en relativ lang periode kan skabe særlige udfordringer i forhold til at opretholde et godt tilbud til elever i læseklasserne. Forvaltningen vil i samarbejde med skoleledelserne følge udviklingen og i dialog med forældrene vurdere, hvad der er bedst for det enkelte barn. Det kan i den forbindelse blive nødvendigt med alternative løsninger for eleverne.</p>
5	Landsforeningen af læsepædagoger	Landsforeningen peger på, at kompetenceopbygning af lærere og læsevejledere er afgørende for, at indsatsen skal lykkes. Der udtrykkes	Der er ikke afsat nye midler til indsatsen. Forslaget til omlægning bygger på den

		<p>bekymring for, om forslaget rummer tilstrækkelig tid til efteruddannelse, supervision fra læsekonsulenterne og selve arbejdet med eleverne.</p> <p>Det gives udtryk for, at en læsekonsulent i hvert område er en god idé og der peges på, at der i opgaven bør indtænkes tid og ressourcer til udvikling af læsevejledernetværket i områderne til netværk for læsekonsulenterne på tværs af områderne. Der efterspørges en beskrivelse af sammenhængen til PPR, og det anbefales, at der i både læsekonsulenternes og læsevejlederes opgavebeskrivelse indgår deltagelse i undervisningen af elever med læse- og skrivevanskeligheder.</p> <p>Der peges på, at elever med læse- og skrivevanskeligheder har behov for flere timers undervisningstid for at opnå resultater, end andre børn, og at en stor del af målgruppen vil have brug for omfattende intensive forløb.</p>	<p>eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Forvaltningen vil i samarbejde med relevante aktører udarbejde en implementeringsplan. Her vil der indgå nærmere beskrivelser af, hvilke opgaver de områdevisse læsekonsulenter forventes at løse, herunder i samspil med PPR.</p> <p>Forvaltningen vil tage anbefalingerne med i implementeringsarbejdet.</p> <p>Der er ikke inden for den økonomiske ramme afsat midler til omfattende intensive forløb, men skolerne vil kunne få støtte fra læsekonsulenterne til at etablere kortere intensive forløb som led i deres undervisning af eleverne.</p>
8	Koordinerende læsevejledere i København	<p>De fem koordinerende læsevejledere i områderne peger på, at der er flere grunde til, at elevtallet i læseklasserne har været faldende, og skriver at skolerne er blevet opfordret til ikke at søge så mange specialpladser i læseklasserne, hvilket har bevirket, at skolerne i stedet har søgt specialpladser rettet mod elever med andre udfordringer.</p> <p>Læsevejlederne er enige i, at medarbejdere på almenområdet mangler specifikke kompetencer om læse- og skrivevanskeligheder, og skriver at omlægningen vil kræve videre- og efteruddannelse af lærere og af de koordinerende læsevejledere.</p> <p>Læsevejlederne peger på, at en tydeligere sammenhæng og retning på kommunens indsats på området forudsætter et samarbejde på tværs af områderne, samt at der er kompetencer centralt forankret i forvaltningen, der kan facilitere samarbejdet.</p>	<p>Der er ikke afsat nye midler til indsatsen. Forslaget til omlægning bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Det er en lokal ledelsesopgave at prioritere midler til læsevejledere, og forvaltningen har derfor ikke oplysninger om, hvor mange timer, der afsættes til læsevejledere på de enkelte skoler.</p>

		<p>Læsevejlederne peger på, at en læsekonsulent i hvert område ikke er tilstrækkelig til at løfte opgaverne, med bl.a. at gennemføre intensive forløb på skoler, og at dette kræver at der ansættes lærere med de rette kompetencer til at varetage opgaven. Der efterlyses et ensartet timetal til læsevejlederne på skolerne, ideelt set ved at timer gives i forhold til antal elever.</p> <p>Læsevejlederne peger på, at det fortsat er nødvendigt at have koordinerende læsevejledere, der kan fungere som bindeled til skolerne og deres læsevejledere.</p> <p>Læsevejlederne mener, at en læsekonsulent ikke kun skal tage sig af læsevanskeligheder, men også skal understøtte indsatser i relation til fx højt begavede elever, faglig læsning, at gøre eleverne klar til afgangsprøverne, Co-teaching m.v., og der stilles spørgsmål til, om det er realistisk, at forslaget kan højne området, der ifølge læsevejlederne har været nedprioriteret i årtier.</p>	
9	Skole og Forældre København	<p>Det er Skole og Forældre Københavns (SoF) oplevelse, at læseklasserne ikke fungerer efter hensigten, idet majoriteten af elever har andre udfordringer ud over læse- og skrivevanskeligheder og fokus i læseklasserne derfor er på socialpædagogiske aspekter.</p> <p>SoF oplever, at forældre til børn med læse- og skrivevanskeligheder fravælger læseklasserne, da der går børn med andre udfordringer end læse- og skrivevanskeligheder</p> <p>SoF peger på vigtigheden i, at kompetencer for opsporing og støtte til læse- og skrivevanskeligheder og dysleksi kommer ud på hver enkelt skole, og der peges på, at der er en stor gruppe børn, der har uopdagede problemstillinger.</p> <p>SoF peger på, at tidlig opsporing er vigtig og at omlægningen kan have potentiale til at mindske behovet for senere mere omfattende indsatser for børn og unge i målgruppen.</p>	<p>Forvaltningen noterer sig ønsket om en bedre kommunikation og et stærkere samarbejde med forældrene og inddrager gerne Skole og Forældre København i arbejdet med at implementere forslaget, men henblik på at styrke disse elementer.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på, at den eksisterende støtte i almenskolen i nogle tilfælde kan opleves som utilstrækkelig. Med forslaget til omlægning investeres der derfor også i en kompetenceopbygning i og omkring skolerne mhp. at styrke støtten tæt på eleverne.</p> <p>I forhold til behovet for tilsyn med indsatsen peger forvaltningen på, at skolebestyrelserne kan bede skolelederen om en opfølgning på</p>

		<p>SoF peger på, at forældrene oplever, at den indsats, der i dag er på skolerne, ikke er tilstrækkelig. SoF peger samtidig på, at bedre kommunikation og samarbejde med forældrene rummer et stort potentiale for at højne kvaliteten i indsatsen.</p> <p>SoF er bekymret for, at mange elever med dysleksi og læse-skrivevanskeligheder i dag ikke mødes med den støtte, de har brug for, og at området er underprioriteret.</p> <p>SoF stiller spørgsmål til, om læseklasserne bør udfases hurtigere end foreslået for at få midlerne hurtigere ud i almenområdet, og henset til at de nuværende elever i læseklasserne måske kan have større gavn af et andet tilbud.</p> <p>SoF peger på, at skolebestyrelserne har behov for at kunne føre tilsyn med skolen og om midlerne til læse- og skrive- og ordblindeindsatsen går til formålet. SoF er her bekymrede for, at midlerne kan blive udvaskede som led i andre spareøvelser.</p> <p>SoF foreslår, at informationen og kommunikationen med forældre til elever i målgruppen opprioriteres, bl.a. ved at forældrene får et informationsbrev, hvor problemstillingen afmystificeres og afdramatiseres, samt oplysninger om hvor der kan hentes hjælp og støtte. Dertil foreslås kvartalsvise opsamlingsmøder for forældrene, og et forældrenetværk fx på Aula.</p>	<p>arbejdet med undervisningen af børn med læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed.</p>
10	Skole og Forældre København	(Samme som høringssvar 9)	
13	Nørrebro Lokaludvalg	Nørrebro Lokaludvalg (NL) bakker op om en opmærksomhed på ordblinde og forslaget til omlægning. NL peger på, at det vil være en god idé at inddrage Danske Skoleelever samt yderligere inddrage eleverne.	<p>Forvaltningen har som led i erfaringsopsamlingen interviewet elever fra læseklasserækkerne og har i inddragelsesprocessen drøftet omlægningen med Københavns Fælles Elevråd.</p>
14	Brug Folkeskolen	Brug Folkeskolen (BF) støtter en omlægning af læseklasserne, så elever med læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed kan blive i	<p>Forvaltningen er opmærksom på, at der er behov for kompetenceopbygning, og forslaget</p>

		<p>almenklasserne, men peger på, at det er vigtigt, at der er ressourcer nok på skolerne til at løfte opgaven.</p> <p>BF peger på, at det er vigtigt at lærere og pædagoger i alle teams har viden om læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed.</p> <p>BF peger på, at det er positivt med læsekonsulenter i alle områder, men at læsevejledere på skolerne bør tildeles tid efter antal elever.</p> <p>BF peger på, at indsatsen fra læsekonsulenter og -vejledere er særlig vigtig på skoler, hvor elevgrundlaget er præget af mindre ressourcestærke familier.</p> <p>BF peger på, at omlægningen ikke må gå ud over de elever, der går i læseklasser og at disse fortsat skal have et godt tilbud.</p>	<p>indebærer, at der afsættes midler til kompetenceopbygning i og omkring skolerne.</p> <p>Skolerne prioriterer selv deres ressourcer, herunder til læsevejledere. Det vil derfor ikke umiddelbart kunne laves en model, hvor der fra centralt hold afsættes et antal læsevejledertimer efter elevtallet på skolen.</p>
16	Københavns Lærerforening	<p>Københavns Lærerforening (KLF) er enig i, at der er behov for at styrke indsatsen i forhold til elever med læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed.</p> <p>KLF peger særligt på vigtigheden af kompetenceudvikling af lærere og børnehaveklasseledere, at der afsættes tid og ressourcer til samarbejde, planlægning og evaluering af undervisningen, og at der afsættes de nødvendige midler til support af skolerne.</p> <p>KLF udtrykker bekymring for om én læsekonsulent i hvert område er tilstrækkeligt for at løse opgaven, og der peges på, at Aarhus kommune har væsentlig flere læsekonsulenter til færre skoler.</p> <p>KLF peger på, at lærere og børnehaveklasseledere skal inddrages i processen, så forandringen kan indlejres i praksis på den enkelte skole.</p>	<p>Forvaltningen bemærker, at der ikke er afsat nye midler til indsatsen. Omlægningen bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på, at der er behov for kompetenceopbygning, og forslaget indebærer, at der afsættes midler til kompetenceopbygning i og omkring skolerne.</p> <p>Forvaltningen vil i forbindelse med implementeringen af omlægningen have fokus på, at lærere og pædagoger inddrages i udmøntningen af de enkelte tiltag.</p>
6	Ledelsesteamet på Blågård Skole	<p>Ledelsen på Blågård Skole oplyser, at der har været en omfattende inddragelsesproces, der har givet alle parter på Blågård Skole mulighed for at udtrykke deres holdninger, men kun få har valgt at give deres holdning til kende.</p>	<p>Forvaltningen er opmærksom på, at udfasningen over en relativ lang periode kan skabe særlige udfordringer i forhold til at opretholde et godt tilbud til elever i læseklasserne. Forvaltningen vil i samarbejde</p>

	<p>Ledelsesteamet fremhæver, at børnene i læseklasserne på skolen er trygge og i positiv udvikling og profiterer af den specialiserede ramme.</p> <p>Ledelsesteamet er bekymret for en gradvis udfasning – både pædagogisk, fagligt og økonomisk. En gradvis udfasning kan medføre, at børnene kan risikere at komme i skiftende klasser af meget varierende størrelse med forskellige aldersgrupper samlet. Det kan opleves usikkert for børnene og deres forældre, hvilket kan medføre fravalg af tilbuddet.</p> <p>Ledelsesteamet lægger op til en dialog med forvaltningen om omlægning af de nuværende læseklasserækker til et "kategori 3"-spor, mhp. at sikre skolen den driftsmæssige ramme til at give de nuværende børn i læseklasserækken en fortsat god skolegang under en udfasning.</p> <p>Ledelsesteamet lægger op til en dialog om samtidig at opstarte et "kategori 3"-spor startende i indskolingen, så den kapacitet der frigives på Blågård Skole, kan anvendes til en specialklasserække.</p> <p>De fem medarbejdere, der har deltaget i inddragelsesprocessen, udtrykker faglig bekymring for forslaget. De mener, at det er uambitiøst og ønsker, at børnene får et tilbud, der tilbyder høj specialisering.</p> <p>Skolebestyrelsen deler medarbejdernes holdning og er samtidig optaget af sammenhængen mellem en eventuel omlægning af det nuværende tilbud og den øvrige skoles udvikling og drift.</p>	<p>med skoleledelserne følge udviklingen og i dialog med forældrene vurdere, hvad der er bedst for det enkelte barn. Det kan i den forbindelse blive nødvendigt med alternative løsninger for eleverne.</p> <p>Forvaltningen vil som led udarbejdelsen af en implementeringsplan inddrage skolen, herunder i forhold til udfasningen af læseklasserne.</p> <p>Forvaltningen bemærker, at en eventuel omlægning af pladser til kategori-3-pladser, vil ske med udgangspunkt i det samlede kapacitetsbehov samt en konkret vurdering af skolens forudsætninger for at varetage opgaven.</p> <p>En omlægning til kategori 3-pladser på Blågård Skole er ikke pt er en del af kommunens kapacitetsplaner, og etablering af pladser vil forudsætte et forudgående planlægningsarbejde, herunder med anlægs- og finansieringsbehov for at rammerne kan svare til funktionsprogrammet for kategori 3-pladser. Blågård Skole er i en proces med at styrke en række centrale kvalitetsparametre, og som led heri har Børne- og Ungdomsudvalget den 8. marts 2023 besluttet, at skolen fortsat skal være omfattet af en faglig handleplan. Samlet set vurderer forvaltningen, at det pt ikke er hensigtsmæssigt med en ny omfattende og kompliceret pædagogisk opgave eller omfattende byggesag på skolen.</p>
--	--	--

7	Blågård Skole	(Samme som høringssvar 6)	
4	Kasper Bech Navrbjerg (forælder til elev i læseklasse på Blågårds Skole)	<p>Kasper Bech Navrbjerg (KBN) peger på et behov for at styrke støttesystemet, men at forslaget er markant underfinansieret, og at der fortsat er behov for læseklasserne.</p> <p>KBN peger på, at læseklasserne fungerer godt, og at der er et godt samspil mellem læseklasserne og de andre klasser og elever på skolen.</p> <p>KBN har oplevet, at hans og andres børns trivsel og muligheder er blevet markant forøget efter de startede i læseklasserne.</p> <p>KBN er bekymret for at forslaget pga. underfinansieringen, ikke vil være succesfuldt og derfor vil resultere i, at flere elever vil opleve problemer i skolen.</p> <p>KBN peger på, at forældrene til børn i læseklasserne ikke har nogen sikkerhed for deres børns fortsatte skolegang, når læseklasserne udfases.</p>	<p>Der er ikke afsat nye midler til indsatsen. Forslaget til omlægning bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Læseklasserne har en sammensat elevgruppe, hvor eleverne også har andre udfordringer end læse- skrivevanskeligheder og ordblindhed. Med forslaget styrkes almenområdet mhp. at elever med læse- og skrivevanskeligheder og ordblinde kan fortsætte i almenskolen. Elever med andre eller flere udfordringer kan fortsat tilbydes andre specialtilbud efter behov.</p> <p>Eleverne i læseklasserne kan fortsætte i deres tilbud, men hvis klasserne bliver for små, kan det blive relevant at tænke i alternative løsninger. Forvaltningen vil følge udviklingen og i dialog med forældrene vurdere, hvad der er bedst for det enkelte barn.</p>
2	Kristine Honore (forælder til elev i læseklasse på Blågårds Skole)	<p>Høringssvaret består af citater fra forældre og elever i læseklasserne fra 5./6. y på Blågård Skole.</p> <p>I citaterne beskrives, hvordan elevernes skift til læseklasserne har været med til at styrke deres faglige og sociale udvikling og trivsel, og hvordan elevernes skolegang tidligere var præget af manglende deltagelse, faglige udfordringer og generelle trivselsudfordringer.</p>	<p>Forvaltningen er opmærksom på, at mange forældre og elever er glade for læseklasserne på Blågård. Med forslaget til omlægning styrkes støtten i almenområdet, mhp. at elever med læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed kan blive i almenskolen evt. med støtte i form af BUF-Flex. Det må samtidig forventes, at en mindre del af de elever, der nu visiteres til læseklasserne, fremadrettet skal visiteres til et andet specialtilbud.</p>
11	Augusta Bonne Jørgensen (elev i	<p>Augusta Bonne Jørgensen (ABJ) skriver, at hun er elev i en læseklasse og er superglad for at gå der. ABJ har oplevet, at hun ikke fik den støtte, hun havde brug for og at hun blev drillet og holdt udenfor i almenskolen. I</p>	<p>Forvaltningen er opmærksom på, at mange forældre og elever er glade for læseklasserne, og at støtten i almenskolen i nogle tilfælde</p>

	læseklasse på Blågård Skole)	læseklassen har hun fået en masse gode venner og er blevet bedre til at læse og skrive.	opleves som utilstrækkelig. Med forslaget til omlægning styrkes støtten i almenområdet, mhp. at elever med læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed kan blive i almenkolen evt. med støtte i form af BUF-Flex. Det må samtidig forventes, at en mindre del af de elever, der nu visiteres til læseklasserne, fremadrettet skal visiteres til et andet specialtilbud.
12	Johan Elkjær (medarbejder Blågård Skole)	<p>Johan Elkjær (JE) peger på, at intentionerne i omlægningen er gode, men at der fx sammenholdt med indsatsen i Aarhus, er væsentlig færre ressourcer i København til at løfte den samme opgave for flere elever.</p> <p>JE peger på, at det ikke er den fulde udgift til de nuværende læseklasser, der investeres i almenområdet og sætter spørgsmålstejn ved, om der er tale om en nedskæring.</p> <p>JE peger på, at der er behov for kompetenceopbygning på skolerne, men at BUF-Flex ikke understøtter dette, fordi det ofte er svært for skolerne at finde personer med læsefaglige kvalifikationer til disse indsatser.</p> <p>JE peger samtidig på, at skolerne ofte bruger læsevejlerne til andre lokale projekter.</p> <p>JE peger på, at elevgruppen i læseklasserne altid har været sammensat og at læseklasserne har skabt gode resultater for disse elever.</p> <p>JE mener, at forslaget til omlægning ikke kan løse de problemer, der er, og at der fortsat er behov for en slags mellemform med læseklasser, som måske skulle hedde noget andet.</p>	<p>Der er ikke afsat nye midler til indsatsen. Forslaget til omlægning bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Når investeringen i almenområdet ikke svarer til de midler, der i dag bruges til læseklasserne, er det fordi der også er beregnet udgifter til, at de elever, der fremover ikke vil blive visiteret til en læseklasse, skal gå i et andet skoletilbud. Det er i beregningen forudsat, at fleste elever vil blive i deres almenklasse evt. med BUF-Flex, mens en mindre del må forventes at blive visiteret til andre specialtilbud. Der er således ikke tale om en nedskæring.</p>
15	Kasper Bech Navrbjerg	(Opsamlet i høringssvar 17 nedenfor)	

17	Opsamling fra åbent høringsmøde den 7. februar	<p>På høringsmødet deltog knap 15 personer, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Medlem af formandskabet for skolebestyrelsen på Blågård Skole – Tre forældre til elever fra læseklasserækken på Blågård Skole – Lærer fra læseklasserækken på Blågård Skole – Koordinerende læsevejledere fra to områder (Nørrebro/Bispebjerg og Brønshøj/Vanløse) – Elevrepræsentanter fra Ungerådet – Repræsentanter fra Vanløse Lokaludvalg <p>Der blev udtrykt bekymring for forslaget. Særligt blev der peget på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At den afsatte økonomi er utilstrækkelig • At der mangler kompetencer på alment skolerne • At det skal sikres, at eleverne i læseklasserne fortsat får et godt tilbud • At forældrene i læseklasserne ikke er blevet inddraget godt nok • At læseklasserne udgør et godt tilbud, og at læseklasserne ønskes bevaret. 	<p>Forvaltningen bemærker, at der ikke er afsat nye midler til indsatsen. Omlægningen bygger på den eksisterende økonomi forbundet med læseklasserne. Investeringerne i almenområdet sker derfor inden for denne ramme.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på, at der er behov for kompetenceopbygning, og forslaget indebærer, at der afsættes midler til kompetenceopbygning i og omkring skolerne.</p> <p>Eleverne i læseklasserne kan fortsætte i deres tilbud, men hvis klasserne bliver for små, kan det blive relevant at tænke i alternative løsninger. Forvaltningen vil følge udviklingen og i dialog med forældrene vurdere, hvad der er bedst for det enkelte barn.</p> <p>Forvaltningen har inddraget forældrene i erfaringsopsamlingen og på skolebestyrelsesmøder på Blågård og Harrestrup Å Skoler i efteråret 2022.</p> <p>På baggrund af det åbne høringsmøde, hvor der blev efterlyst en mere omfattende inddragelse af forældrene til elever i læseklasserne, har forvaltningen gennemført en særskilt inddragelsesproces, hvor alle forældrene til elever i læseklasserne på de to skoler har været inviteret til at deltage. Der er gennemført gruppeinterviews med i alt 9 forældre fra Blågård Skole. Interviewene peger bl.a. på, at kommunikation mellem skole og forældre nogle gange har været mangelfuld, og at der er stor variation i den støtte, som eleverne har</p>
----	--	--	--

			<p>modtaget, før de kom i en læseklasse. Forældrene giver også udtryk for, at deres børn har modtaget god støtte i læseklasserne, som de har savnet i den almene skole.</p>
--	--	--	--